

Council of the
European Union

173437/EU XXVII.GP
Eingelangt am 15/02/24

Brussels, 14 February 2024
(OR. en, cs)

6587/24

Interinstitutional Files:

2023/0323(COD)

2023/0320(CNS)

COMPET 167

MI 170

IND 79

ECOFIN 180

FIN 157

FISC 31

CODEC 479

INST 55

PARLNAT 21

COVER NOTE

From: Czech Chamber of Deputies

date of receipt: 8 February 2024

To: President of the Council of the European Union

Subject: Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions SME Relief Package

[13232/23 - COM(2023) 535 final]

Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council on combating late payment in commercial transactions

[12976/1/23 REV1 - COM(2023) 533 final/2]

Proposal for a Council Directive establishing a Head Office Tax system for micro, small and medium sized enterprises, and amending Directive 2011/16/EU

[12951/23 - COM(2023) 528 final]

- Opinion on the application of the Principles of Subsidiarity and Proportionality

Delegations will find enclosed the opinion¹ of the Czech Chamber of Deputies on the above.

¹ The translation(s) of the opinion may be available on the Interparliamentary EU Information Exchange website (IPEX) at the following address: <https://secure.ipex.eu/IPEXL-WEB/document/COM-2023-0533>
<https://secure.ipex.eu/IPEXL-WEB/document/COM-2023-0528>

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2024
9. volební období

268.

USNESENÍ
výboru pro evropské záležitosti
z 39. schůze
ze dne 31. ledna 2024

ke sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Balíček opatření na pomoc malým a středním podnikům /kód Rady 13232/23, KOM(2023) 535 v konečném znění/

k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o postupu proti opožděným platbám v obchodních transakcích /kód rady 12976/23, KOM(2023) 533 v konečném znění/

k návrhu směrnice Rady, kterou se zavádí daňový systém sídla pro mikropodniky a malé a střední podniky a kterou se mění směrnice 2011/16/EU /kód Rady 12951/23, KOM(2023) 528 v konečném znění/

Výbor pro evropské záležitosti Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR po vyslechnutí informace vrchního ředitele Sekce fondů EU Ministerstva průmyslu a obchodu Mariana Piechy, vrchního ředitele Sekce koordinace tvorby právních předpisů a prevence korupce Ministerstva spravedlnosti Michala Fraňka a vrchního ředitele sekce Daně a cla Ministerstva financí Stanislava Kouby, po vyslechnutí zpravodajské zprávy posl. Petra Beitla a po rozpravě

1. **b e r e n a v ě d o m í** sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Balíček opatření na pomoc malým a středním podnikům; návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o postupu proti opožděným platbám v obchodních transakcích; návrh směrnice Rady, kterou se zavádí daňový systém sídla pro mikropodniky a malé a střední podniky a kterou se mění směrnice 2011/16/EU;
 2. **p o d p o r u j e** stanovisko vlády ČR k výše uvedenému Sdělení a Návrhům;
- ve vtahu k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o postupu proti opožděným platbám v obchodních transakcích**
3. **p o d p o r u j e** ponechání právní úpravy ve formě směrnice;

4. **u p o z o r ň u j e** na možné nerovné nastavení podmínek na vnitřním trhu a také na nevyčíslení dopadu na státní rozpočet;
5. **p o u k a z u j e** na možné omezení smluvní svobody zavedením jednotné třicetidenní lhůty splatnosti, pevné sazby úroku z prodlení a nemožnosti věřitele vzdát se svého práva na úrok a náhradu za prodlení;
6. **d o m n í v á s e** vzhledem k výše uvedenému, že návrh je v rozporu se zásadami subsidiarity a proporcionality;

ve vztahu k návrhu směrnice Rady, kterou se zavádí daňový systém sídla pro mikropodniky a malé a střední podniky a kterou se mění směrnice 2011/16/EU

7. **o d m í t á** návrh směrnice Rady, kterou se zavádí daňový systém sídla pro mikropodniky a malé a střední podniky a kterou se mění směrnice 2011/16/EU;
8. **n e s o u h l a s í** se stanovením daňového základu u stálé provozovny umístěné na území jednoho státu dle právních předpisů jiného členského státu, což může vést k zřizování sídel ve státech s nejpríznivějším daňovým systémem;
9. **d o m n í v á s e** vzhledem k výše uvedenému, že návrh je v rozporu se zásadou subsidiarity;

a dále

10. **p o v ě ř u j e** předsedu výboru pro evropské záležitosti, aby v rámci politického dialogu postoupil toto usnesení předsedkyni Evropské komise.

Jiří Carbol v. r.
ověřovatel

Petr Beitzl v. r.
zpravodaj

Petr Fifka v. r.
místopředseda

Balíček opatření na pomoc malým a středním podnikům

Informační podklad ke sdělení Balíček opatření na pomoc malým a středním podnikům, návrhu nařízení o postupu proti opožděným platbám v obchodních transakcích a návrhu směrnice, kterou se zavádí daňový systém sídla pro mikropodniky a malé a střední podniky

SDĚLENÍ

Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů - Balíček opatření na pomoc malým a středním podnikům

COM(2023) 535 final, kód Rady 13232/23

NÁVRH NAŘÍZENÍ

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o postupu proti opožděným platbám v obchodních transakcích

COM(2023) 533 final, kód Rady 12976/23

Interinstitucionální spis 2023/0323/COD

NÁVRH SMĚRNICE

Návrh směrnice Rady, kterou se zavádí daňový systém sídla pro mikropodniky a malé a střední podniky a kterou se mění směrnice 2011/16/EU

COM(2023) 528 final, kód Rady 12951/23

Interinstitucionální spis 2023/0320/CNS

- **Právní základ:**

Článek 114 Smlouvy o fungování Evropské unie. (COM(2023) 533 final)

Článek 115 Smlouvy o fungování Evropské unie. (COM(2023) 528 final)

- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**

20. a 29. 9. a 26. 10. 2023

- **Datum projednání ve VEZ:**

1. 11. 2023 (1. kolo)

- **Procedura:**

Řádný legislativní postup. (COM(2023) 533 final)

Postup konzultace. (COM(2023) 528 final)

- **Předběžná stanoviska vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**

Datovaná dnem 17. 10. a 2023, doručená do výboru pro evropské záležitosti dne 25. 10. a 2023 prostřednictvím systému ISAP.

- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**

Návrhy jsou v souladu s principem subsidiarity. U sdělení se hodnocení z hlediska principu subsidiarity neuplatní, jedná se o dokument informační povahy.

- **Odůvodnění a předmět:**

Dne 12. září 2023 předložila Evropská komise balíček opatření na pomoc malým a středním podnikům (dále jen „MSP“), který obsahuje [sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů - Balíček opatření na pomoc malým a středním podnikům](#) (dále jen „sdělení k balíčku opatření na pomoc MSP“), [návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o postupu proti opožděným platbám v obchodních transakcích](#) (dále jen „návrh nařízení o opožděných platbách“) a [návrh směrnice Rady, kterou se zavádí daňový systém sídla pro mikropodniky a malé a střední podniky a kterou se mění směrnice 2011/16/EU](#) (dále jen „návrh směrnice o daňovém systému sídla“).

Sdělení k balíčku opatření na pomoc MSP navrhuje opatření zaměřená na tři hlavní provozní problémy MSP: **administrativní zátěž, financování a dovednosti**. Cílem je dosáhnout konkrétních výsledků, včetně vytvoření podpůrného regulačního rámce, snížení administrativní zátěže, zjednodušení daní, posílení likvidity, zlepšení přístupu k financím a podpory správných dovedností.

Součástí balíčku opatření na pomoc MSP je i návrh *nařízení o opožděných platbách*, který je revizí stávající [směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/7/EU ze dne 16. února 2011 o postupu proti opožděným platbám v obchodních transakcích](#) (dále jen „směrnice o opožděných platbách“) a je cílen na všechny podniky, přičemž je myšleno i na MSP. Cílem návrhu nařízení je zlepšit platební kázeň všech subjektů, včetně orgánů veřejné moci, velkých společností a MSP.

Návrh směrnice o daňovém systému sídla je zaměřen na podporu peněžních toků, zjednodušení daňových povinností, investice a růst pro MSP v Evropě.

MSP představují 99 % všech podniků v EU a poskytují dvě třetiny pracovních míst v soukromém sektoru. Tyto podniky jsou klíčové pro inovace, rozmanitost a rovnost a hrají důležitou roli v zelené a digitální transformaci Evropy. V kontextu aktuálních ekonomických nejistot a výzev, jako jsou nedostatek pracovní síly, omezení dodávek a růst cen surovin, zdůrazňuje Komise potřebu trvalé podpory a odolnosti MSP. Komise věnuje zvláštní pozornost podpoře MSP, například prostřednictvím finančních nástrojů v rámci víceletého finančního rámce (VFR) nebo NextGenerationEU (NGEU) z Nástroje pro oživení a odolnost (*Recovery and Resilience Facility*; RRF).

Poznámka PL:

V EU jsou MSP definovány na základě dvou hlavních kritérií: počtu zaměstnanců a finančních ukazatelů, jako je roční obrát nebo bilanční suma. Tato kritéria byla stanovena v rámci [doporučení Komise ze dne 6. května 2003 o definici mikro, malých a středních podniků](#).

Dle tohoto doporučení „do kategorie MSP patří podniky, které zaměstnávají méně než 250 osob a jejichž roční obrát nepřesahuje 50 mil. EUR a/nebo jejichž roční bilanční suma nepřesahuje 43 mil. EUR“. Mikropodniky dle doporučení zaměstnávají méně než 10 lidí a mají roční obrát nebo bilanční sumu nižší než 2 mil. EUR. Malé podniky pak zaměstnávají méně než 50 lidí a mají roční obrát nebo bilanční sumu nižší než 10 mil. EUR.

Tyto prahové hodnoty jsou předmětem pravidelných revizí. Komise pravidelně posuzuje platnost těchto kritérií na základě změn v hospodářském prostředí a vydává aktualizace, pokud jsou považovány za nezbytné. V [pracovním dokumentu zaměstnanců Komise: Shrnutí hodnocení doporučení Komise ze dne 6. května 2003 o definici mikro, malých a středních podniků \(2003/361/ES\)](#) ze září 2021 vyhodnotila Komise definici MSP jako nadále relevantní, průměrný obrát MSP v EU je stále výrazně pod prahovou hodnotou. Poslední hodnocení v roce 2021 však vycházelo z údajů z roku 2018, nemohlo proto odrážet dopady krizí minulých let a také budoucí ekonomické výzvy.

V současné době tuto definici některé společnosti přerůstají a stávají se takzvanými společnostmi se střední tržní kapitalizací. Definici těchto podniků Komise plánuje v rámci balíčku opatření na pomoc MSP.

MSP v EU čelí nejistotě v ekonomice s klesající inflací a geopolitickými riziky. Komise poskytuje finanční podporu (cca 200 mld. EUR do 2027) a zdůrazňuje potřebu posílení politické podpory MSP. Navzdory dosavadním snahám se MSP stále potýkají s důsledky pandemie, s nižší přidanou hodnotou a neplně obnovenou zaměstnaností. Mezi největší problémy MSP patří administrativní zátěž a regulační překážky, které postihují 55 % podniků. Dalšími výzvami, kterým MSP čelí, jsou nedostatek dostupného financování a nárůst nákladů na pracovní sílu.

Pro zvýšení konkurenceschopnosti a spravedlnosti je klíčové předvídatelné regulační prostředí. Balíček opatření Komise pro MSP zahrnuje kroky ke zlepšení financování a zajištění kvalifikované pracovní síly s cílem podporovat krátkodobou pomoc a dlouhodobou konkurenceschopnost. Partnerství mezi různými aktéry, včetně orgánů EU, je klíčové a je zdůrazněno také uplatňování zásady "zelenou malým a středním podnikům". Komise se zavazuje využívat všechny dostupné nástroje k posílení MSP v krátkodobém i dlouhodobém horizontu.

Jedním z problémů MSP jsou opožděné platby, které omezují jejich konkurenceschopnost, zvyšují nejistotu a odrazují od účasti na veřejných zakázkách. Na tento problém reaguje revize směrnice o opožděných platbách v EU, kterou je [návrh nařízení o opožděných platbách](#). Opožděné platby jsou způsobeny asymetrií vyjednávací síly mezi velkými zákazníky a menšími dodavateli a mají negativní dopady na ekonomiku a konkurenceschopnost. Revize směrnice má za cíl zlepšit platební kázeň všech subjektů, včetně orgánů veřejné moci, velkých společností a MSP. Současný právní rámec EU je považován za nedostatečný a revize má přinést preventivní opatření a odrazující prostředky. Všechna opatření byla pojata s ohledem na MSP, pro které nebude platit žádný výjimečný režim, ale v konečném důsledku z nich budou mít prospěch podniky všech velikostí.² Nařízení o opožděných platbách vstoupí v platnost prvním dnem po vyhlášení v Úředním věstníku EU.

MSP také čelí komplikovaným a zatěžujícím daňovým systémům a vysokým nákladům při přeshraničních operacích. Na to Komise reaguje [návrhem směrnice o daňovém systému sídla](#), opatřením umožňujícím MSP

² Jelikož jsou však mikropodniky více postiženy opožděnými platbami než ostatní MSP, je pravděpodobnější, že se očekávané přínosy projeví v lepší výkonnosti podniků zcela bez zaměstnanců nebo s až devíti zaměstnanci.

snadnější přístup k financím a zjednodušení daňových povinností při rozšiřování přes hranice. Cílem je podporovat peněžní toky, zjednodušení, investice a růst pro MSP v Evropě. Směrnice vstoupí v platnosti dvacátým dnem po vyhlášení v Úředním věstníku EU.

- **Obsah a dopad:**

Sdělení k balíčku opatření na pomoc MSP představuje celkem 19 opatření na pomoc MSP. Ta zahrnují **usnadnění pro MSP** (zjednodušení daní; zlepšování právní úpravy pro MSP; používání digitálních technologií ke snížení zátěže a zlepšení odolnosti; zjednodušení administrativních postupů a požadavků na podávání zpráv), **zlepšení likvidity a přístupu k financování** (řešení opožděných plateb; využití plného potenciálu, který programy EU nabízejí MSP; zadávání veřejných zakázek; usnadnění přístupu MSP k udržitelnému financování), **umožnění přístupu ke kvalifikovaným pracovníkům a podporu MSP v průběhu celého jejich obchodního cyklu** (založení podniku; rozvoj podniku; převody podniků; předcházení insolvenci a druhá šance pro podnikatele)

Usnadnění pro MSP

Komise jako **první opatření** navrhuje **zjednodušení přímého zdanění pro podniky s přeshraničními aktivitami v návrhu směrnice o daňovém systému sídla**. Toto opatření by umožnilo MSP s daňovou přítomností ve více členských státech vypočítávat základ daně podle pravidel členského státu, ve kterém mají sídlo. Cílem je zejména pomoci podnikům v rané fázi mezinárodní expanze a snížit náklady na dodržování daňových předpisů celkem až o 3,4 mld. EUR ročně. Navíc budou od 1. ledna 2025 platit **nová pravidla pro DPH**, která mají snížit zátěž malých podniků s přeshraniční činností. Způsobilé malé podniky budou mít možnost osvobodit od DPH své dodávky zboží a poskytování služeb v jiných členských státech EU, než ve kterém jsou usazeny.

Komise se zavázala k **vytvoření regulačního prostředí příznivého pro MSP**, které podpoří jejich produktivitu, konkurenceschopnost a odolnost. Pro dosažení tohoto cíle zavádí několik opatření, která mají posílit postavení MSP a zlepšit jejich schopnost konkurovat a inovovat v regulačním prostředí EU.

- Komise bude systematicky zvažovat **konkrétní ustanovení vstřícná k MSP** v nových legislativních návrzích (opatření 2).
- Komise jmenuje **zvláštního zmocněnce EU pro MSP**, který bude podávat zprávy o všech činnostech souvisejících s MSP přímo předsedovi Komise a komisaři pro vnitřní trh (opatření 3). Tento zmocněnec bude také účastníkem slyšení Výboru pro kontrolu regulace (*Regulatory Scrutiny Board*)³ (opatření 4).
- Komise se snaží snížit byrokratickou zátěž pomocí **Programu pro účelnost a účinnost právních předpisů** (REFIT). Zavedení „nákladové brzdy“ má zajistit vyvážené administrativní náklady v oblastech politiky a v prvním roce vést k úsporám 7,3 mld. EUR. Komise bude zdokonalovat své postupy zlepšování právní úpravy s důrazem na zjednodušení a posouzení dopadů na MSP. Nadále bude aplikována zásada „jeden přijmout – jeden zrušit“. Komise spolu s Evropským parlamentem a Radou bude v průběhu společného legislativního procesu podporovat posouzení dopadu navrhovaných podstatných změn návrhů Komise na MSP a konkurenceschopnost „na místě“ (opatření 5). Také by měla fungovat zpětná vazba od MSP pomocí [portálu „Podělte se o svůj názor“](#).

³ **Poznámka PI:** Výbor pro kontrolu regulace je nezávislý orgán Komise, který přezkoumává a vydává stanoviska a doporučení ke všem návrhům posouzení dopadů Komise, kontrolám vhodnosti a k významným hodnocením stávajících právních předpisů. Výbor zajišťuje kontrolu kvality posouzení dopadů a hodnocení Komise v raných fázích legislativního procesu a také poskytuje generálnímu sekretariátu Komise průřezové poradenství v oblasti politiky zlepšování právní úpravy. (Zdroj: https://commission.europa.eu/law/law-making-process/regulatory-scrutiny-board_cs).

- Komise dále bude spolupracovat s agenturami na určení a šíření osvědčených postupů pro podporu MSP (opatření 6). Agentury budou řídit provádění politik vstřícných k MSP, poskytovat asistenční služby a vytvářet online nástroje pro MSP.
- Komise bude spolupracovat s členskými státy při podpoře experimentování a inovací začínajících podniků prostřednictvím podpory používání tzv. „regulačních pískovišť“⁴ v oblastech umělé inteligence a virtuálních světů, umožňujících firmám experimentovat s novými technologiemi v kontrolovaném prostředí (opatření 7).

Zvýšená digitalizace může výrazně snížit administrativní zátěž a náklady pro MSP. Důležitou roli v poskytování spolehlivých informací a online postupů na úrovni veřejné správy hraje jednotná digitální brána. První zpráva o jejím provádění ukazuje pozitivní dopady na MSP, zejména zlepšený přístup k informacím o jednotném trhu a snížení administrativní zátěže.

Komise spolupracovala s členskými státy na implementaci online postupů a **technického systému „pouze jednou“**, který měl být plně v provozu od prosince 2023. Tato iniciativa umožní přeshraniční výměnu klíčových dokumentů, což sníží náklady na volný pohyb na jednotném trhu (opatření 8). Další digitální opatření zahrnují vytvoření elektronického formátu pro prohlášení o vyslání pracovníků a rozšíření digitálních nástrojů v právu obchodních společností, což povede ke snížení administrativní zátěže o odhadovaných 437 mil. EUR ročně.

Větší digitalizace je klíčovým prvkem politického programu Digitální dekáda, který si klade za cíl, aby do roku 2030 alespoň 90 % MSP dosáhlo základní digitální intenzity⁵. Evropská centra pro digitální inovace hrají důležitou roli v podpoře digitalizace MSP, poskytují technické znalosti, školení a poradenství.

Dalším opatřením (opatření 9) je předložení dalšího souboru návrhů k racionalizaci požadavků na podávání zpráv. Komise se snaží snížit administrativní zátěž MSP o 25 % racionalizací požadavků na podávání zpráv v rámci právních předpisů EU. První návrhy právních předpisů směřující k zefektivnění těchto povinností předložila Komise v březnu 2023. Další opatření zahrnují dobrovolnou, jednoduchou a standardizovanou metodiku pro podávání zpráv o environmentálních, sociálních a správních záležitostech, odložení lhůty pro přijetí odvětvových evropských standardů pro podávání zpráv o udržitelnosti a zjednodušení povinností v oblasti emisí skleníkových plynů a řešení spotřebitelských sporů. Systematický monitoring a účast MSP jsou klíčové. **Platforma Podělte se o svůj názor** slouží k shromažďování podnětů a **portál Fit pro budoucnost** bude věnovat zvláštní pozornost povinnostem podávat zprávy ve svém pracovním programu na rok 2024.

Zlepšení likvidity a přístupu k financování

Komise jako další opatření (opatření 10) navrhuje revizi pravidel pro opožděné platby s cílem omezit jejich negativní dopady na MSP. Návrh nařízení o opožděných platbách nahrazuje stávající směrnici o opožděných platbách nařízením, které stanovuje závaznou maximální lhůtu splatnosti 30 dnů pro všechny obchodní transakce. Zahrnuje také automatickou úhradu vyrovnávacích poplatků a sjednocených úroků z prodlení v případě opožděných plateb, což má tyto platby snížit o 35 %. Nově musí také členské státy určit donucovací orgány prosazující nařízení. Nařízení poskytuje možnost alternativního řešení sporů a bere v potaz digitální nástroje. Nová pravidla mají urychlit vymáhání pohledávek, což by evropským podnikům

⁴ Regulační nástroje umožňující podnikům testovat a experimentovat s novými a inovativními produkty pod dohledem regulátora po omezenou dobu.

⁵ **Poznámka PI:** Index digitální intenzity (*Digital Intensity Index*; DII) je ukazatel, který měří využívání informačních a komunikačních technologií a elektronického obchodování v podnicích. Ukazatel je počítán na základě 12 proměnných, přičemž každá z nich má hodnotu jednoho bodu. Velmi nízký DII je 0–3 b., nízký DII 4–6 b., vysoký DII 7–9 b., a velmi vysoký DII 10 – 12 b. Za základní úroveň digitální intenzity se považuje použití alespoň čtyř z dvanácti vybraných proměnných, zahrnuje tedy podniky s nízkým, vysokým a velmi vysokým DII. (Zdroj: https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/en/isoc_e_dii_esmsip2.htm)

ušetřilo 8,7 mld. EUR. Změny mají spravedlivěji přerozdělit likviditu a snížit závislost MSP na externím financování. Navrhované nařízení umožňuje jednotná řešení v celé EU, ale členské státy mohou v některých aspektech přijmout přísnější ustanovení.

Komise plánuje poskytnout MSP rozsáhlou finanční podporu - do roku 2027 ve výši více než 200 mld. EUR. Iniciativy zahrnují opatření pro zlepšení přístupu MSP k financování, včetně Programu InvestEU a okna pro MSP v jeho rámci nebo rozsáhlého financování prostřednictvím Platformy strategických technologií pro Evropu (*Strategic Technologies for Europe Platform*; STEP)⁶. Komise bude dále prostřednictvím příslušné řídicí struktury Programu InvestEU povzbuzovat členské státy, aby převedly dodatečné zdroje do vnitrostátních složek Programu InvestEU, a usnadní příspěvky z RRF do Programu InvestEU tím, že do října 2023 poskytne doplňující pokyny k uplatňování zásady „významně nepoškozovat“ (opatření 11). Komise dále bude spolupracovat s Evropským investičním fondem (EIF) na zřízení pilotního nástroje v průběhu roku 2024, který umožní exportním úvěrovým agenturám podporovat MSP při obchodování s Ukrajinou (opatření 12).

Komise dále navrhuje opatření (opatření 13) k usnadnění přístupu MSP k veřejným zakázkám, které představují významnou část veřejných investic v EU (14 % HDP). MSP často čelí obtížím při účasti na těchto zakázkách, a cílem je tak zvýšit podíl MSP a podporovat jejich účast prostřednictvím standardizovaných ustanovení, výhodnějších finančních kvalifikací a platebních podmínek.

Dále by Komise měla usnadnit přístup MSP k udržitelnému financování. Role MSP v dosahování cílů v oblasti klimatu a životního prostředí v EU je důležitá. Navzdory existujícím opatřením MSP stále čelí obtížím při získávání finančních prostředků na zelené projekty, na což Komise reaguje tak, že vyzývá velké podniky a finanční zprostředkovatele k uplatňování zásady proporcionality a zachovávání zdrženlivosti při vyžadování informací od MSP v hodnotovém řetězci. K posílení přechodu MSP k udržitelnosti a minimalizaci administrativní zátěže Komise dále navrhuje dvě hlavní opatření. Prvním opatřením (opatření 14) je vytvoření jednoduchého a standardizovaného rámce pro environmentální, sociální a správní zprávy. Druhým opatřením (opatření 15) je podpora finančních institucí v poskytování finančních prostředků pro zelené projekty MSP na základě chystaného doporučení Evropského orgánu pro bankovníctví.

Komise také zdůrazňuje, že MSP potřebují kvalifikované pracovníky pro adaptaci na technologický rozvoj a globální výzvy. V reakci na tyto potřeby vyžaduje Evropská agenda dovedností účast 60 % dospělých v pracovním věku v každoročních vzdělávacích programech.

⁶ **Poznámka PI:** Návrh platformy [STEP](#) byl předložen Komisí v rámci revize víceletého finančního rámce EU na období 2021–2027 v polovině období v červnu 2023. STEP má dva hlavní cíle, a to 1) podporu vývoje nebo výroby kritických technologií (hluboké a digitální technologie, čisté technologie a biotechnologie, které přinášají inovace na trh nebo snižují strategickou závislost EU) v Unii a ochranu a posílení jejich hodnotových řetězců a 2) snížení nedostatku pracovních sil a dovedností ve strategických odvětvích. Projektům přispívajícím k cílům STEP bude udělována značka kvality, tzv. „Pečeť suverenity“, a informace o relevantních možnostech financování z programů EU budou v rámci STEP dostupné na tzv. „Portálu suverenity“.

Umožnění přístupu ke kvalifikovaným pracovníkům

Komise předložila [návrh na vytvoření rezervoáru talentů EU](#)⁷ a iniciativu za účelem zlepšení uznávání kvalifikací a dovedností státních příslušníků třetích zemí, která by měla pomoci řešit nedostatek kvalifikovaných pracovníků na trhu práce EU (opatření 16). Komise se dále zavazuje k [práci se skupinami, jejichž podnikatelský potenciál zůstává nevyužitý](#), jako jsou ženy, mladí lidé a osoby se zdravotním postižením, a to prostřednictvím osvětových, mentorských a výcvikových kampaní (opatření 17).

Podpora MSP v průběhu celého jejich obchodního cyklu

Komise spolupracuje s členskými státy na [zjednodušení procesu zakládání podniků](#). Iniciativa z roku 2016 se zaměřuje na podporu začínajících podniků a vyzývá členské státy k uplatňování [osvědčených postupů Startup Nations](#), což zahrnuje snadné zakládání podniků, rychlý přístup k informacím a podporu rozmanitosti a začleňování.

Komise navrhuje lépe [zohlednit růst produktivity při stanovení prahové hodnoty definice pro MSP a plánuje vypracovat harmonizovanou definici malých společností se střední tržní kapitalizací](#) (opatření 18). Společnosti se střední tržní kapitalizací hrají v ekonomice EU klíčovou roli a představují více než 13 % zaměstnanosti. Pro podporu jejich růstu a řešení nedostatku financování existují finanční systémy a směrnice, včetně možnosti státní podpory. Malé podniky se střední tržní kapitalizací čelí výzvám, jako je nedostatek kvalifikovaných zaměstnanců a administrativní zátěž. Komise zdůrazňuje potřebu systematické podpory jejich růstu.

Komise společně se sítí zmocněnců pro malé a střední podniky do 2. čtvrtletí 2024 posoudí [rámcové podmínky pro převody podniků v členských státech](#) (opatření 19). Doporučení Komise o převodech podniků zůstává platné a podporuje osvědčené postupy v této oblasti. Iniciativa [Early Warning Europe Mentor Academy](#) vytváří vzdělávací program pro mentory zaměřený na podporu firem v ohrožení platební neschopností. S ohledem na velký podíl nových podniků krachujících v prvních pěti letech existence podporuje Komise politiku insolvence pro podnikatele, s cílem poskytnutí druhé šance. [Směrnice o restrukturalizaci a insolvenční](#) a [navrhovaná směrnice harmonizující aspekty insolvenčního práva](#) jsou kroky k efektivnějším insolvenčním řízením a podpoře přeshraničních investic, zejména pro MSP. Komise bude do poloviny roku 2026 hodnotit uplatňování směrnice o restrukturalizaci a insolvenční.

Dopad na státní rozpočet a právní řád ČR:

Sdělení k balíčku opatření na pomoc MSP nemá přímé dopady na státní rozpočet a právní řád ČR.

Návrh nařízení o opožděných platbách bude mít přímý dopad na státní rozpočet z důvodu zajištění veřejnoprávního dozoru a vzdělávání podnikatelů. U *návrhu směrnice o daňovém systému sídla* nejsou dopady na státní rozpočet jednoznačné. Výdaje by měly být pokryty v rámci stávajících limitů jednotlivých rozpočtových kapitol, případně budou řešeny v rámci vyjednávání o rozpočtu.

Návrh nařízení o opožděných platbách bude vyžadovat novelizaci občanského zákoníku, který obsahuje transpoziční úpravu. Navíc bude potřeba zakotvení veřejnoprávního dozoru, což bude mít pravděpodobně dopad na další zákony. *Návrh směrnice o daňovém systému sídla* bude nutné implementovat pravděpodobně do zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů a do zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů. Případně bude potřeba přijmout zcela nový zákon.

⁷ Připomínky lze podávat do 31. ledna 2024 zde: https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13716-Rezervoar-talentu-EU_cs.

- **Stanovisko vlády ČR:**

Sdělení k balíčku opatření na pomoc MSP vláda ČR obecně vítá a souhlasí s důležitostí MSP. Vláda ČR podporuje častější užívání regulačních pískovišť a pověření zmocněnce EU pro MSP, digitalizaci dokumentů relevantních pro přeshraniční pohyb, redukci administrativní zátěže a vypracování harmonizované definice malých společností se střední tržní kapitalizací. Obává se nicméně, že dopady na snižování regulační zátěže budou nižší než očekávané. S ohledem na umožnění přístupu ke kvalifikovaným pracovníkům klade vláda ČR důraz na to, aby nebyly duplikovány existující nástroje a iniciativy.

Vláda ČR kategoricky odmítá *návrh směrnice o daňovém systému sídla* a není přesvědčena o tom, že by napomohl úspoře administrativních nákladů. Dle vlády ČR návrh směrnice také otevírá další prostor ke zneužívání a zasahuje do suverenity členských států tím, že stojí na principu stanovení daňového základu u stálé provozovny umístěné na území jednoho státu dle právních předpisů jiného členského státu. Také vyjadřuje nesouhlas s nejasnostmi souvisejícími s praktickou implementací a s délkou časových lhůt.

Co se týče *návrhu nařízení o opožděných platbách*, vláda ČR uznává potřebu právní úpravy na úrovni EU a její aktualizace, avšak preferovala by spíše novelizaci či přepracování směrnice o opožděných platbách. Vláda ČR bude usilovat o minimální zásahy do smluvní volnosti, které by měly být rezervovány pouze pro odůvodněné případy, a o vypuštění veřejnoprávního dozoru, jenž je nákladný, z návrhu. Vláda ČR se také zaměří na flexibilitu a spravedlivost navržených pravidel.

Poznámka PI:

Dle čl. 5 odst. 3 Smlouvy o Evropském společenství (SEU) „*podle zásady subsidiarity jedná Unie v oblastech, které nespádají do její výlučné pravomoci, pouze tehdy a do té míry, pokud cílů zamýšlené činnosti nemůže být dosaženo uspokojivě členskými státy na úrovni ústřední, regionální či místní, ale spíše jich, z důvodu jejího rozsahu či účinků, může být lépe dosaženo na úrovni Unie*“. Zdanění je výsadní pravomocí členských států, přičemž EU má v oblasti pouze omezené pravomoci.

Za nezbytnou podmínku pro soulad jednání EU se zásadou subsidiarity lze považovat mimo jiné i otázku právního základu, jež souvisí s existencí pravomoci EU k přijetí určitého právního aktu a jíž lze také považovat za záležitost ústavního významu, která vede k zajišťování dodržování zásady svěřených pravomocí (čl. 5 odst. 2 SFEU).

Návrh směrnice o daňovém systému sídla je založen na čl. 115 SFEU, který přímo nezmiňuje daňové otázky, ale Radě EU umožňuje zvláštním legislativním postupem a po konzultaci s Evropským parlamentem a Hospodářským a sociálním výborem jednomyslně přijímat směrnice o sbližování právních a správních předpisů členských států, které mají přímý vliv na vytváření nebo fungování vnitřního trhu.

Čl. 115 SFEU však vyžaduje, aby nesourodá opatření na vnitrostátní úrovni skutečně představovala překážku fungování jednotného vnitřního trhu, přičemž nelze automaticky dojít k závěru, že jakékoli rozdíly mezi vnitrostátními právními úpravami členských států uvedenou překážku způsobují. Takový přístup by byl také v rozporu s judikaturou SDEU, podle níž legislativní opatření podle čl. 114 a 115⁸ lze použít pouze v případě, že skutečně zlepšují podmínky pro fungování vnitřního trhu, zatímco pouhé zjištění rozdílů mezi vnitrostátními právními úpravami, jakož i abstraktního rizika vzniku překážek základních svobod nebo

⁸ Dle našeho názoru lze dovodit, že čl. 115 je reziduální ustanovení ve vztahu k čl. 114 s tím, že toto ustanovení stanovuje přísnější podmínky, ale současně z něj nejsou vyloučeny daňové záležitosti. Obecným právním základem pro přijímání opatření ke sbližování ustanovení právních a správních předpisů členských států, jejichž účelem je vytvoření a fungování vnitřního trhu, je čl. 114 SFEU.

narušení hospodářské soutěže, která z nich mohou vyplynout, k odůvodnění volby čl. 114 SFEU jako právního základu nepostačují.⁹

Návrh směrnice o daňovém systému sídla přitom může vést k narušení hospodářské soutěže, jelikož zvyšuje riziko registrace sídel podniků v daňově příznivějších členských státech EU. To je dle našeho názoru přesně opačný důsledek, než jaké jsou zamýšlené cíle směrnice. Použití čl. 115 SFEU jako právního základu není také dle našeho názoru v návrhu směrnice řádně odůvodněno, což naráží i na povinnost náležitého odůvodnění právních aktů EU ve smyslu čl. 296 SFEU.

Návrh směrnice o daňovém systému vedle toho navíc zasahuje do práva členských států stanovit podmínky výběru daní na jejich území, což je v rozporu se zásadou, že zdanění je výsadní pravomocí členských států a pravomoci EU jsou v této oblasti velmi omezené.

Návrh směrnice o daňovém systému sídla tedy může představovat porušení zásady subsidiarity. Ve smyslu čl. 6 protokolu č. 2 o používání zásad subsidiarity a proporcionality může každý vnitrostátní parlament ve lhůtě osmi týdnů ode dne postoupení návrhu legislativního aktu zaslat předsedům Evropského parlamentu, Rady a Komise odůvodněné stanovisko uvádějící, proč soudí, že dotýčný návrh není v souladu se zásadou subsidiarity

Ohrozit fungování vnitřního trhu, a tím pádem i porušovat zásadu subsidiarity může i *návrh nařízení o opožděných platbách*. Zavedená jednotná lhůta splatnosti 30 dnů a pevná sazba prodlení z úroku, stejně jako to, že věřitel nemá právo na vzdání se práva na úrok a náhradu za prodlení neboť omezuje smluvní svobodu podniků jako soukromých subjektů.

- **Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:**

Sdělení k balíčku opatření na pomoc MSP se v Evropském parlamentu nachází v přípravné fázi. Odpovědným výborem je Výbor pro průmysl, výzkum a energetiku (ITRE). O stanovisko byly požádány Výbor pro hospodářské a rozpočtové záležitosti (ECON) a Výbor pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů (IMCO). Průběh projednávání je možné sledovat [zde](#).

Návrh nařízení o opožděných platbách v Evropském parlamentu prošel prvním čtením a čeká na rozhodnutí odpovědného výboru, kterým je Výbor pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů (IMCO). Orientační datum projednávání na plenárním zasedání je určeno na 11. března 2024. Průběh projednávání je možné sledovat [zde](#).

Návrh směrnice o daňovém systému sídla v Evropském parlamentu čeká na rozhodnutí odpovědného výboru, kterým je Výbor pro hospodářské a rozpočtové záležitosti (ECON). Hlasovat ve výboru by se mělo 22. února 2024 a orientační datum projednávání na plenárním zasedání je určeno na 10. dubna 2024. Průběh projednávání je možné sledovat [zde](#).

- **Projednávání ve vnitrostátních parlamentech členských států:**

Švédský parlament přijal [odůvodněné stanovisko](#) k *návrhu směrnice o daňovém systému sídla*. Dle švédského parlamentu návrh znamená odchylku od obecně přijímané zásady mezinárodního zdanění, podle níž je stálá provozovna zdaněna jako samostatný podnik v zemi, ve které působí. Návrh dle názoru švédského parlamentu znamená riziko, že si podniky budou vybírat sídlo v zemích s nejpříznivějším daňovým systémem a to může vést k narušení hospodářské soutěže. S ohledem na toto se švédský parlament domnívá, že návrh je v rozporu se zásadou subsidiarity.

⁹ Rozsudek Soudního dvora ze dne 5. října 2000. Spolková republika Německo proti Evropskému parlamentu a Radě Evropské unie, věc [C-376/98](#), bod 84, ECLI:EU:C:2000:544.

Švédský parlament také přijal [odůvodněné stanovisko](#) k návrhu nařízení o opožděných platbách. Poznamenává, že zavedená smluvní nebo zákonná lhůta splatnosti 30 dnů a pevná sazba úroku z prodlení by omezily smluvní svobodu, jelikož by se omezily možnosti společností uzavírat vzájemné dohody v těchto oblastech. Věřitel by se také nemohl vzdát svého práva na úrok a náhradu za prodlení. Dle švédského parlamentu jdou opatření v návrhu směrnice nad rámec toho, co je nezbytné k dosažení daných cílů a návrh není ve všech svých částech v souladu se zásadou subsidiarity. Stejný názor zastává italský parlament, který taktéž přijal [odůvodněné stanovisko](#) k návrhu nařízení o opožděných platbách. Dle italského parlamentu (poslanecké sněmovny) „stanovení jediné povinné platební lhůty pro všechny obchodní transakce není ani oprávněné, ani užitečné, neboť brání podnikům přizpůsobit své obchodní transakce specifitějším potřebám a okolnostem v jednotlivých případech“. Návrh dle italského parlamentu v řadě ohledů není v souladu se zásadou subsidiarity: nová ustanovení ve formě nařízení, a nikoliv směrnice, by vedla k nepřiměřenému omezení; některá ustanovení návrhu neodůvodněně vedou k omezení smluvní nezávislosti podniků a mohou narušit fungování vnitřního trhu a hospodářskou soutěž; stanovení jediné maximální lhůty splatnosti by narušilo svobodu podniků jakožto soukromých hospodářských subjektů dohodnout se na různých platebních podmínkách. Italský parlament se rovněž domnívá, že návrh není zcela v souladu se zásadou proporcionality, neboť vede k nadměrnému omezení smluvní svobody; věřitel nemá právo se vzdát úroků z prodlení, což by mohlo mít vážné dopady na veřejné finance členských států; a nezdá se, že by z hlediska dopadu nákladů bylo dostatečně odůvodněno, aby byl v každém členském státě povinně zřízen vnitrostátní orgán, který by sledoval platební lhůty v obchodních transakcích.

Ve spolupráci se zpravodajem výboru pro evropské záležitosti Petrem Beitlem zpracovala Ing. Klára Jankovská, odborná konzultantka Parlamentního institutu Kanceláře PS PČR.

PARLIAMENT OF THE CZECH REPUBLIC
Chamber of Deputies
Committee on European Affairs

Resolution No. 268

39th Session on 31 January 2024

Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions – SME Relief Package /Council Code 13232/23, COM(2023) 535 final/;

Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council on combating late payment in commercial transactions EU /Council Code 12976/23, COM(2023) 533 final/;

Proposal for a Council Directive establishing a Head Office Tax system for micro, small and medium sized enterprises, and amending Directive 2011/16/EU /Council Code 12951/23, COM(2023) 528 final/.

Conclusions of the Resolution:

Committee for European Affairs

1. **takes note of** the Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions – SME Relief Package; the Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council on combating late payment in commercial transactions; the Proposal for a Council Directive establishing a Head Office Tax system for micro, small and medium sized enterprises, and amending Directive 2011/16/EU;
2. **supports** the Government's Framework Position of the of the Czech Republic on the above Communication and Proposals;

in relation to the Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council – on combating late payment in commercial transactions;

3. **supports** keeping the legislation in the form of a directive;
4. **draws attention** to the possible unequal setting of conditions in the internal market and also to the failure to quantify the impact on the state budget;
5. **points out** the possible restriction of contractual freedom by introducing a uniform thirty-day payment period, a fixed interest rate for late payment and the creditor's inability to waive his right to interest and compensation for late payment;
6. **considers**, given in the above, that the Proposal is contrary to the principles of subsidiarity and proportionality;

in relation to the Proposal for a Council Directive establishing a Head Office Tax system for micro, small and medium sized enterprises, and amending Directive 2011/16/EU

7. **refuses** the Proposal for a Council Directive establishing a Head Office Tax system for micro, small and medium sized enterprises, and amending Directive 2011/16/EU;

8. **disagrees** with the determination of the tax base for a permanent establishment located on the territory of one state according to the legal regulations of another member state, which may lead to the establishment of headquarters in states with the most favorable tax system;
9. **considers**, given in the above, that the Proposal is contrary to the principle of subsidiarity; and further
10. **authorizes** the chairman of the Committee on European Affairs to inform about this resolution the President of the European Commission **in the framework of the political dialogue**.